

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Paweł Wiliński

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Elżbieta Wawer

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie **K. G.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 grudnia 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 21 maja 2019 r., sygn. akt V Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt V K (...),

1) oddala kasację jako oczywiście bezzasadną;

**2) obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 9 stycznia 2019 r. (sygn. akt V K (...)) K. G. został uznany winnym czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby. Orzeczono także zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat oraz zobowiązano K. G. do informowania Sądu na piśmie o przebiegu okresu próby. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia

21 maja 2019 r. (sygn. akt V Ka (...)) wyrok Sąd I instancji został utrzymany w mocy.

Od powyższego prawomocnego wyroku w trybie art. 521 k.p.k. kasację wniósł Prokurator Generalny, zarzucając temu orzeczeniu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., polegające na zaniechaniu prawidłowego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Ł. zarzutu podniesionego w apelacji prokuratora, wywiedzionej od orzeczenia Sądu I instancji, w wyniku czego doszło do podzielenia błędnego poglądu tego Sądu, iż treść art. 72 § 1 pkt 1 k.k. nie obliuguje do określenia w wyroku częstotliwości wykonywania przez oskarżonego obowiązku pisemnego informowania Sądu o przebiegu okresu próby, jak również, że procedowanie w następstwie złożenia wniosku, o którym mowa w art. 335 § 2 k.p.k. musi prowadzić do uwzględnienia tegoż wniosku w takim kształcie, w jakim skierował go prokurator, co przy jednoczesnym wadliwym przyjęciu, iż wskazana wyżej częstotliwość może być dookreślona w toku postępowania wykonawczego na podstawie art. 74 § 1 k.k. oraz wyrażeniu błędnych zapatrywań, dotyczących skutków fakultatywności orzekania w przedmiocie wymienionego obowiązku doprowadziło do utrzymania w mocy wyroku Sądu Rejonowego, zapadłego z rażącą obrazą prawa materialnego, a mianowicie art. 72 § 1 pkt. 1 k.k. w zw. z art. 74 § 1 k.k. poprzez nieokreślenie w wyroku skazującym częstotliwości wykonywania przez oskarżonego obowiązku informowania Sądu o przebiegu okresu próby, które to uchybienie uniemożliwia skuteczne egzekwowanie tego obowiązku i nie jest możliwe do konwalidowania zarówno w trybie art. 74 § 2 k.k., jak i poprzez zastosowanie art. 13 k.k.w.”*

Podnosząc powyższe zarzuty Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Podstawą kasacji może być wyłącznie zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego lub materialnego. Autor kasacji za takie rażące naruszenie prawa uznał nieprawidłowe rozpoznanie przez Sąd odwoławczy apelacji prokuratora na niekorzyść skazanego od wyroku sądu pierwszej instancji w zakresie zarzutu naruszenia przez ten ostatni sąd art. 72 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 74 § 1 k.k. przez nieokreślenie w wyroku skazującym częstotliwości wykonywania przez skazanego obowiązku informowania sądu o przebiegu okresu próby.

Należy podkreślić, że rozpoznanie apelacji prokuratora na niekorzyść mogło zostać dokonane wyłącznie w zakresie i w granicach podniesionych w tej apelacji zarzutów. W apelacji sformułowano tylko jeden zarzut – naruszenia art. 72 § 1 pkt 1 k.k. Zgodnie z treścią tego przepisu, „zawieszając wykonanie kary, sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do (...) informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby (...)”. Z treści tego przepisu nie wynika wprost, iż nakłada on obowiązek określenia także częstotliwości realizacji tego obowiązku. Stosowną normę w tym zakresie zawiera natomiast art. 74 § 1 k.k.

W apelacji nie postawiono jednak zarzutów naruszenia tego przepisu, wobec czego sąd musiał rozpoznać apelację wyłącznie w granicach zarzutów sformułowanych przez prokuratora. W tej perspektywie oczywiście trafne jest kwestionowane w kasacji Prokuratora Generalnego stanowisko sądu odwoławczego, że nie mogło dojść do naruszenia przez Sąd I instancji normy wynikającej z art. 72 § 1 pkt 1, skoro przepis ten bezpośrednio nie nakładał obowiązku określania w wyroku skazującym częstotliwości składania przez skazanego informacji o przebiegu próby. W apelacji prokurator zresztą nie przedstawił żadnej argumentacji, która miałaby wskazywać na to, że w drodze zabiegów interpretacyjnych taki obowiązek ze wspomnianego art. 72 § 1 pkt 1 k.k. można by wyprowadzić. Trudno jest w takiej sytuacji zarzucić Sądowi odwoławczemu, że w sposób nierzetelny rozpoznał apelację prokuratora, skoro w apelacji zabrało jakichkolwiek argumentów, do których miałby się Sąd odwoławczy odnieść.

Niezależnie od powyższych okoliczności należy stwierdzić, że trudno byłoby uznać za rażące naruszenie prawa brak określenia w wyroku skazującym sposobu realizacji obowiązku informowania sądu o sposobie przebiegu okresu próby, skoro kwestę tę można uszczegółowić na etapie postępowania wykonawczego. Autor kasacji nie przedstawił żadnych argumentów, z których należałoby wnioskować, że art. 74 § 1 k.k. nie może być stosowany z urzędu w tym postępowaniu (co wszak nie wyklucza możliwości określenia sposobu i czasu wykonania obowiązków probacyjnych już w wyroku skazującym). O możliwości stosowania tego przepisu w postępowaniu wykonawczym przesądza natomiast art. 74 § 3 k.k. który ma zastosowanie zarówno wówczas, gdy zastosowano dozór jak również wtedy, gdy dozoru nie zastosowano, ale mimo to nałożono na skazanego obowiązki probacyjne, na co wskazuje zwrot „lub” użyty dla określenia przesłanek stosowania tego przepisu. Zgodnie z jego dalszą częścią, „wniosek o określenie czasu i sposobu wykonania nałożonych obowiązków może złożyć także kurator sądowy, a także osoba godna zaufania (...)”.

Oczywistą rzeczą jest, że ów wniosek kuratora może pojawić się dopiero w fazie postępowania wykonawczego, co oznacza, że także samo orzekanie o czasie i sposobie wykonania nałożonych obowiązków może nastąpić w tej fazie. Z kolei podkreślenie, że „także” kurator może złożyć wniosek w tym przedmiocie, oznacza, że stosowane orzeczenie może zostać wydane również na wniosek prokuratora (art. 19 par. 1 k.k.w., zob. też K. Postulski: Postępowanie przed sądem wykonawczym w zmienionym kodeksie karnym wykonawczym. Prokuratura i Prawo z 2012 r., nr 2 s. 107 i n.).

Mając na względzie te okoliczności należy stwierdzić, że określenie sposobu i czasu wykonania obowiązku informowania sądu o przebiegu okresu próby może na podstawie art. 74 § 1 k.k. nastąpić także w fazie postępowania wykonawczego, z urzędu lub na wniosek uprawnionych podmiotów.

Można było więc zakładać, że prokurator dostrzegając potrzebę dookreślenia sposobu informowania przez K. G. o przebiegu próby, wystąpi ze stosowanym wnioskiem. Nie była w tym celu konieczna kasacja Prokuratora Generalnego, skoro

domniemana wada zaskarżonego wyroku łatwa była do usunięcia w postępowaniu wykonawczym.

W tym stanie rzeczy należało uznać kasację za oczywiście bezzasadną.